

FITTLER KATALIN EMLÉKÉBRESZTŐ MESTERKURZUS SOROKSÁRON

Galambos János Zenei Alapfokú Művészeti Iskola, Budapest XXIII.

A Galambos János Zenei Alapfokú Művészeti Iskola életében nem újdonság, hogy mesterkurzust tartanak. Az viszont igen, hogy egész sorozatot terveznek. Az intézményvezető Geiger György sikeres pályázatának köszönhetően, az NKA támogatásával három mesterkurzus került meghirdetésre. Az első a zeneiskola legnagyobb létszámú tanszakát érinti, a zongoristákat szólítja meg, a folytatásban a klarinét-szaxofon, majd a gitár tanszak növendékeit aktivizálja. A már önmagában is érdekesség-számba menő eseményt tudatták azokkal a zeneiskolákkal is, amelyekkel szakmai-baráti kapcsolatot ápolnak (akár közös tanárok révén), hogy minél többen tudjanak róla, s akár a gyakorlatban is profitálhassanak belőle.

Miként köztudott, nincsen ideális időpont. A zongora-mesterkurzus látogatottságát is némiképp csökkent(h)ette, hogy egybeesett iskolai (megkésett) farsangi rendezvényekkel. De így sem lehetett panasz a szakmai érdeklődésre, hiszen az iskola zongoratanárai mellett más hangszeres kollégák is érdeklődtek. Tehát, 2024. február 22-én délután hét növendék várta, hogy játszhasson Oravec György zongoraművésznek a zeneiskola Dísztermében.

Oravec György neve nem ismeretlen a zeneiskolások számára – tavalyi koncertjén emlékezetes „Tom és Jerry” produkciójának köszönhetően sokan megtanulták a nevét. És – jóllehet, meghirdetett műsor nem hirdette – lehetett tudni: az idei kurzus-záró hangverseny befejező műsorszámára is ez az audio-vizuális élmény lesz.

Oravecz György és Tom

A Galambos János Zeneiskola vezetőségének tudatos törekvése, hogy tanáraival és diákjaival minél intenzívebben részt vállaljon a kerület kulturális életében. A Táncsics Mihály Művelődési Házban mindig teltházias érdeklődésre számíthatnak a tanár-diák műsorok, s talán nem túlzás azt mondani, hogy nincsen a kerületben olyan kulturális rendezvény, ahol ne lenne képviselve a zeneiskola. De nemcsak a „magaskultúra” felé történik tájékozódás: a vidám szabadidős programoknak is rendszeres közreműködője – elsősorban fúvósai révén – az intézmény. Vagyis, megvalósult a szándék: a zenélés legyen szerves része a kisebb-nagyobb muzsikusalántáknak (szólistaként, de főképp együttesekben). Ez a szellemiség mutatkozik meg abban, hogy a különböző zenei versenyeken való részvételtől sem idegenkednek a növendékek, s több országosan figyelemreméltó eredmény azt mutatja: az eredményesség, a siker öröme hatékony energiaforrás. Aki ilyen környezetben (léggörben) nevelkedik, megtanul (hat) egészséges izgalommal, de stresszmentesen szerepelni. Hamar megtelt tehát jelentkezőkkel a mesterkurzusra szánt idő! Hallottunk kisebb és nagyobb gyerekeket, alacsonyabb és magasabb osztályosokat, sőt, melléktanzakos zongorista is vállalkozott ilyen, a bemutató tanításra némiképp emlékeztető szereplésre. A tanzak tanárai közül hárman küldtek résztvevőket: Bárkányi Gabriella, Gebri Zsanett és Hegyes Ádám.

Oravecz György és tanítványai

A zeneiskolában 2. osztályos Kenyeres Flóra Schytte darabját játszotta, A hegyimanók táncát. A program-cím is lehetőséget kínált a karakter megközelítésére, akár a vizuális fantáziát is megmozgatva. És e program felől közelítve általános technikai kérdésekkel is lehetett foglalkozni (halkan játszani – nagy mozdulattal), és közvetlen tónussal figyelmeztetni az előadó állandó szellemi jelenlétének szükségességére („nem történt meg” – mutatott rá az alkalmi tanár a visszatérésnél arra a nem ritka jelenségre, hogy az igényes „tennivalók” után az ismert szakasznál lanyhul a játékos figyelme). A vendég: eleve érdeklődést kelt. Tőle más fogadtatásra találunk a saját-tanár által unos-untig hangoztatott instrukciók. Ennek lélektani okai lehetnek, személy-független reakció, éppen ezért felbecsülhetetlen a külső szem – külső fül közreműködése!

Hegedűs Borbála 9. osztályos. Élvezet volt hallani, amint Fauré Romanzája a megtanult, jó eljátszásra törekvő igyekezetből már-már „belefeledkezős”, átélt interpretáció lett. Vagyis, a technikai tanácsokon túl (a kíséret és a dallam aránya, a folyamatok tudatos végigvezetése stb.) magatartásbeli biztatást is kapott, felszabadító hatással, hogy merje magáénak érezni nemcsak a kottából megtanult darabot, hanem az általa kifejezett érzéseket is.

Az iskolában 4. osztályos Filep Zina tavaly márciusban kezdett zongorázni. A lelkes érdeklődés nem bizonyult szalmalángnak: a szeptember óta zeneiskolás kislány létszükségletként éli meg a zenét, valami egészen különleges közvetlen kapcsolatot tart a zongorával. Már decemberben II. díjat kapott a Szabadkán rendezett Pianissimo Festival Mladih Pianista nemzetközi zongoraversenyen, idén pedig kiemelt arany minősítéssel értékelték szereplését a IV. Nemzetközi Zongoramesék Zongoraversenyen. Schubert h-moll keringőjével és Schurovsky Tánc című darabjával ezúttal is lenyűgözte a lelkes hallgatóságot. Oravec György vele „felnőtt” kérdésekről beszélt, a bécsi keringő alaptempóját illetően, a moll-dúr váltások rangjáról, és azokról az érzelmi-indulati határokról, amelyek között egy rövid darab mozoghat.

A zeneiskolában 2. osztályos Loncsák Emília Farkas Ferenc Magyar táncát játszotta, nagylányként átérezve e szereplés felelősségét. Ettől a perfekcióra irányult a figyelme, a táncos karakter rovására. A művész előjátszással oldotta a hangulatot, és a „buli”-hangulatot idéző előénekléssel – hogy merjen „talpalávaló” lenni a zongoradarab. A közvetett billentés karakterformáló jelentőségére is felhívta a figyelmet – ebből valamennyi jelenlévő profitálhatott.

A zongorázást mellékhangszerként folytató Sipos Levente Grieg: físz-moll keringőjét hozta, és ezúttal kommunikatív kapcsolat alakult ki, amennyiben a növendék tudatosan megfogalmazott kérdésekre várt választ, elsősorban kényes helyek technikai kivitelezését illetően. És közben – szinte észrevétlenül – sor került a formai felépítés elemzésére, az érzelmi töltések adagolására.

Aztán jött a fergeteges finálé, amelynek főszereplője Bocskai Ákos volt. Nem tanulságok nélküli a tavalyi tanévbeli verseny-szerepléseinek összesítése:

2022. november: X. Farkas Ferenc Országos Zongoraverseny – dicsérő oklevél;

2023. március: III. Zongoramesék Nemzetközi Zongoraverseny – kiemelt arany minősítés és a Zenevilág Reménysége Fődíj;

2023. május: Fantast 2023. Óbecsei Nemzetközi Zenei Verseny – I. díj (a korcsoport legmagasabb pontszámával);

2023. május: Alea Cornea Ionescu Nemzetközi Zongoraverseny, Temesvár – I. díj

Decemberen (már ebben a tanévben): Pianissimo Festival Mladih Pianista Nemzetközi Zongoraverseny, Szabadka – I. díj.

Liszt Ferenc 6. rapszódiaja koncertélményt jelentett – ezúttal a mellékszólam (kíséret) igényes kivitelezéséhez adott többlet-feladatot a művésztanár, és olyan – immár az ízlés-kategóriát súroló - előadási kérdéseket érintett, mint a tempó alkalmankénti kiszélesítésének a mértéke.

Ákos februárban az Országos Kézzongorás és Négykezes verseny döntőjébe került partnerével, Yi Xingyou-val. A végső megmérettetés előtt nekik kifejezetten hasznos volt a többlet-fellépési lehetőség. Versenyműsorukkal (Rachmaninov: Scherzo és Bizet: Le bal) zárult a délutáni program.

A mesterkurzusnak nem elhanyagolható szegmense a hospitálás. Ez a látszólag passzív tevékenység („csak” hallgatjuk a produkciókat és a tanítást) rendkívül hasznos, hiszen minden hallgatóban korábbi élményekhez-tapasztalatokhoz kapcsolódik. S még ennél is fontosabb, hogy ily módon ismerkedjenek a mesterkurzusok világával (tágabb értelemben: az interpretációs szabadság lehetőségeivel és határaival) azok a növendékek, akik remélhetőleg maguk is résztvevői lehetnek majd hasonló rendezvényeknek. Empátia a szereplők (és a szituáció) iránt, katarzis a darabok sikeres alakulásának folyamatában, és főként: olyan „hallásgyakorlat”, amilyenre máshol alig van lehetőség. Mert először a

(számára legtöbbször ismeretlen) darabot hallja a közönség, élvezetes előadás során, akár egyenlőségjelet téve a mű és az interpretáció közé, majd következik a „lebontó” folyamat, amikor néha szinte „átépül” a kompozíció. Ennek végigkövetése kicsinek-nagynak egyaránt izgalmas feladat.

A mesterkurzus után járt valamennyi résztvevőnek némi lazító szünet, amely során alkalom nyílt szakmai beszélgetésekre (zeneiskolai tanárok számára különleges alkalom, amikor nem egymás mellett, párhuzamosan tanítanak, hanem kommunikálhatnak egymással). És végül a közönség szélesebb rétegének érdeklődésére számot tartó hangverseny! Zina és Ákos itt népesebb hallgatóság előtt ismételték szuper-produkciójukat (mindketten Hegyes Ádám növendékei), majd Oravecz György játszott, műsorán Chopin, Liszt és Kodály-művekkel – s végül a Tom és Jerry film kísérőzenéjével.

Érdeemes volt zongoraközelen tölteni a délutánt és estét: ismételten meggyőződhattünk a hangszer hangzási lehetőségeinek gazdag tárházáról, az érzelmek és indulatok széles skáláját megjelenítő, mondhatni: egyedülálló képességéről. Hallottunk leheletfinom halk hangzásokat és már-már fület sértő erős hangtömegeket.

A szervező és a rendezvény iránt elkötelezett választhat, a félig üres vagy félig telt pohár analógiájára. Jogosabbnak érzem az örömet, még akkor is, ha délután több, este kevesebb üres széket láthattunk: a mesterkurzus olyasmi, amellyel élni mindenki számára fakultatív lehetőség. Az pedig ugyanerre a lapra tartozik, hogy ki-ki mennyire tudja és akarja úgy szervezni az életét, hogy az ilyesfajta kivételes alkalmakra szabaddá tegye a délutánját. A részvételből minden gyerek profitált – az élményen túl szavakba nem öntött tanulságokat és tapasztalatokat, amelyeket a későbbiek során hasznosíthat. Volt, aki egy, mások két produkció meghallgatására vállalkoztak. (Aki maga is volt hasonló helyzetben, megérti azokat a növendékeket, akik a szereplésük után azonnal távoztak. Minden bizonnyal az eseményt akarták magukban feldolgozni...)

Külön öröm volt látni, hogy az esti hangversenyre a zenebarát hallgatók mellett szép számmal érkeztek szülők is a gyerekeikkel. Az pedig, hogy a mintegy másfél órás műsort példamutató fegyelmezettséggel hallgatták végig, ismételten a zene varázshatalmát bizonyította.

Oravecz György hangversenyének képei

Geiger György, a Galambos János AMI igazgatója

Lezajlott a Mesterkurzus-sorozat első része. A folytatásra március 8-án (klarinét, szaxofon – Szepesi Bencével), majd május 8-án (gitár – Csáki Andrással) kerül sor. Talán ez az írás is hozzájárul figyelemkeltésként ahhoz, hogy szélesebb körben ismertté váljon ez a hasznos kezdeményezés, amellyel a Galambos János Zeneiskola ismételten bizonyította: alaposan rászolgált a régóta kiérdemelt „kiváló” minősítésre.

Fittler Katalin